

Erasmus+ project: Continuing professional development in digital education for VET

Digitální výuka v odborném vzdělávání a přípravě

Průvodce ke vzdělávacímu programu pro učitele

2023

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Obsah

Obsah	1
Úvod	2
Digitální výuka v odborném vzdělávání a přípravě	3
Školící moduly	3
Ukázkové lekce	4
Přístup	5
Příručka pro studenty	7
Další profesní vzdělávání pedagogů	7
Důležité tipy pro učení	9
Jak používat kritické myšlení	10
Jak se při učení soustředit	11

Úvod

Účelem tohoto instruktážního materiálu je poskytnout informace o vzdělávacím programu a poskytnout návod, jak jej efektivně využívat, aby se maximalizoval jeho přínos.

Průvodce je jedním z několika výstupů projektu Erasmus+ s názvem "**Kontinuální profesní rozvoj v odborném vzdělávání a přípravě**" a byl vytvořen s cílem pomoci učitelům v celé Evropě řešit náročnou situaci, kdy je naléhavě nutné poskytovat vzdělávání online v oblasti odborného vzdělávání a přípravy.

Na všech výstupech projektu spolupracovalo sedm partnerů ze sedmi evropských zemí:

ProEduca z.s., Česká republika

Archivio della Memoria, Itálie

Asociatia Pentru Sprijinirea Initiativelor Educationale, Rumunsko

Solution Based Training & Consultancy (SBTC), Turecko

CEBEM FORMACIÓN PROFESIONAL SL (Daniel Castela), Španělsko

TUS Midwest, Irsko

Northern Regional College, Velká Británie

Projekt COVET - Continuing professional development in vocational education and training - je mezinárodní projekt spolufinancovaný programem Erasmus+. Veškeré informace týkající se projektu naleznete na stránkách [webových stránkách projektu](http://www.covet-project.eu)¹.

¹ Odkaz: www.covet-project.eu

Digitální výuka v odborném vzdělávání a přípravě

Celý program CPD se skládá ze čtyř částí:

- Digitální výuka v odborném vzdělávání a přípravě: Kurikulum
- Digitální výuka v odborném vzdělávání a přípravě: Vzdělávací moduly
- Digitální výuka v odborném vzdělávání a přípravě: Sada vzorových online lekcí
- Digitální výuka v odborném vzdělávání a přípravě: Průvodce programem CPD (tento dokument)

Všechny čtyři části programu byly postaveny na výsledcích Analýzy potřeb učitelů.

Vzdělávací moduly

Program COVET CPD se skládá ze tří digitálních vzdělávacích modulů - každý v odlišném barevném provedení - na tři vybraná základní témata. Moduly jsou dále rozděleny do osmi lekcí.

Modul 1: Kompetence učitele odborného vzdělávání a přípravy

Lekce 1.1: Pochopení kompetencí a digitálních kompetencí

Lekce 1.2: Vymezení role facilitátora

Modul 2: E-learning pro učitele odborného vzdělávání a přípravy

Lekce 2.1: Zkoumání prostředí e-learningu

Lekce 2.2: Vývoj e-learningových zdrojů

Lekce 2.3: Digitální vzdělávací technologie pro učitele odborného vzdělávání a přípravy

Lekce 2.4: Proces hodnocení v e-learningu

Modul 3: Online zdroje a aktivity

Lekce 3.1: Online zdroje: (Znovu)používání a hodnocení

Lekce 3.2: Návrh online aktivit

Struktura lekce

Každá lekce má stejnou strukturu. V pravém horním rohu každé stránky najdete piktogramy, které popisují zaměření stránky.

FOCUS

První část se zaměřuje na ústřední téma, a to prostřednictvím analýzy klíčových slov jednotky a krátkého výkladového textu.

PONOŘTE SE DO

Druhá část představuje ponoření se do problematiky, shromáždění návrhů, nápadů a dalších podrobností k prozkoumání.

SURFUJTE A ZJISTĚTE VÍCE

Třetí část je sbírkou videí, svědectví, písemných dokumentů, karikatur atd., které se věnují dané problematice při surfování na internetu.

PROCVIČOVÁNÍ A PŘEZKOUMÁVÁNÍ

Čtvrtou částí je testovací část, ve které se můžete otestovat a zamyslet se nad tím, co jste se naučili.

Každý modul obsahuje také motivační citáty známých osobností, které ovlivňují učení a výuku, a několik testových otázek, které vám pomohou ověřit si znalosti obsahu jednotlivých modulů.

Tyto vzdělávací moduly slouží k získání teoretických znalostí.

Vzorové lekce

Moduly jsou doplněny sadou 36 vzorových lekcí, které krok za krokem popisují proces přechodu od offline k online tvorbě lekcí a poskytování školení.

Použijte tyto příklady lekcí jako inspiraci pro tvorbu vlastních online lekcí.

Přístup

Digitální vzdělávací materiály jsou k dispozici na webových stránkách projektu: <https://www.covet-project.eu/>.

Hlavní výsledky a výstupy projektu:

Results And Outcomes

ANALYSIS OF THE VET TEACHERS' NEEDS [Read More](#)

CURRICULUM [Read More](#)

TRAINING PROGRAM [Read More](#)

SAMPLE LESSONS [Read More](#)

© 2022 CONTINUING PROFESSIONAL DEVELOPMENT IN DIGITAL EDUCATION FOR VET

Vzdělávací moduly

TRAINING PROGRAM

[Guide to the CPD program](#)

Module 1: [Competences of the VET Teacher](#)

Module 2: [E-Learning for VET Teachers](#)

Module 3: [Online Resources & Activities](#)

© 2022 CONTINUING PROFESSIONAL DEVELOPMENT IN DIGITAL EDUCATION FOR VET

Vzorové lekce

Stáhnout pro použití offline

Všechny moduly, lekce a vzorové lekce lze stáhnout i pro offline použití v jazycích projektového partnerství: v angličtině, španělštině, italštině, rumunštině, turečtině a češtině.

Příručka pro studenty

V této kapitole najdete užitečné tipy a informace o dalším profesním rozvoji, o tom, jak se co neefektivněji učit, jak uplatňovat kritické myšlení a jak se soustředit.

Další profesní vzdělávání pedagogů

CPD, což je zkratka pro další profesní vzdělávání pedagogů, je proces sledování a dokumentování dovedností, znalostí a zkušeností získaných v rámci profesních aktivit nad rámec počátečního vzdělávání. Zahrnuje zaznamenávání toho, co se člověk naučil, co zažil a co uplatňuje. CPD se často označuje jako fyzický archiv nebo portfolio profesního rozvoje. Některé organizace však tento termín používají pro označení plánu školení nebo rozvoje, což není zcela přesné. Tento text definuje CPD jako proces reflexe a zaznamenávání vlastního učení a rozvoje.

Jaký je účel CPD?

Účelem CPD je pomáhat při průběžném řízení vlastního rozvoje. Má pomáhat při zaznamenávání, přezkoumávání a reflexi toho, co se člověk naučil. CPD není pouhým dokumentem, který zaznamenává absolvované školení; má širší rozsah.

Jaký je rozdíl mezi školením a rozvojem?

Ačkoli se tyto pojmy často používají zaměnitelně, je mezi nimi rozdíl. Školení je obvykle formální a lineární a zabývá se získáváním specifických dovedností a kompetencí. Může sahát od základního používání počítačových aplikací až po výuku pilotování. Naproti tomu rozvoj je obvykle neformální a má komplexnější uplatnění, poskytuje nástroje pro různé úkoly a souvisí s dovednostmi a kompetencemi. Zahrnuje postup od základních znalostí k pokročilejším, vyspělejšími nebo komplexnějším znalostem nebo rozšíření škály přenositelných dovedností, jako je vedení, řízení projektů nebo organizace informací.

Základní součásti procesu CPD jsou:

- Dokumentace procesu
- Samostatnost, což znamená, že člověk je zodpovědný za svůj vlastní rozvoj a nespolehá se pouze na zaměstnavatele.
- Zaměření na zkušenostní učení, které zahrnuje učení prostřednictvím reflexe a přezkoumání.
- pomoc při stanovení rozvojových cílů a úkolů.
- Začlenění formálního i neformálního vzdělávání.

Jaké jsou pro vás přínosy CPD?

CPD může být podmínkou členství v profesní organizaci. Může vám pomoci při reflexi, přezkoumání a zdokumentování vašeho vzdělávání, jakož i při rozvoji a aktualizaci vašich odborných znalostí a dovedností. Kromě toho má CPD řadu dalších výhod, včetně:

- Poskytnutí shrnutí dosavadního pokroku v profesním rozvoji.
- Připomínka vašich úspěchů a růstu.
- Pomoc při řízení kariéry a dosahování cílů
- Identifikace nedostatků v dovednostech a schopnostech
- Odhalení dalších oblastí pro rozvoj

- Poskytování příkladů a scénářů pro životopis nebo pohovor
- Prokazování profesionality klientům a zaměstnavatelům
- Pomoc při profesním rozvoji nebo změně kariéry.

Jak můžete začít?

Začněte tím, že si povedete učební deník a budete si zaznamenávat své úvahy ve formátu, který vám nejlépe vyhovuje. Možná pro vás bude přínosné psát si podrobné poznámky nebo si jednoduše zapisovat klíčové poznatky. Psaní vás přiměje přemýšlet o svých zkušenostech a pomůže vám v procesu plánování. I když máte dobrou paměť, bez zaznamenání zážitků je nemožné je přesně vyhodnotit.

Zvažte následující otázky, které vám pomohou začít:

Jak si v současné době stojím?

Udělejte si čas na přezkoumání a reflexi všech svých vzdělávacích zkušeností za poslední rok nebo tři měsíce. Zapište si své úvahy o tom, co jste se naučili, co jste mohli udělat jinak a co jste z každé zkušenosti získali. Nezapomeňte zahrnout jak formální, tak neformální vzdělávací aktivity, jako např.:

- Vzájemné učení nebo učení v síti
- Aktuální informace o nových technologiích, pracovních postupech a legislativních změnách.
- Pozorování nebo asistence zkušenějšímu kolegovi.
- Znalosti a zkušenosti získané koučováním nebo mentoringem
- Úvahy, postřehy a zkušenosti z převzetí nových povinností
- Změna organizace nebo role
- Dočasné zástupy v rámci oddělení nebo organizace
- Zaskakování nebo zastupování kolegů
- Poučení z chyb nebo kritických událostí

Zapište si každou vzdělávací zkušenost a, jaký přínos měla pro vás, vaše kolegy, vaše studenty (pokud je to relevantní) nebo vašeho zaměstnavatele.

Jaké jsou mé profesní ambice?

Začněte tím, že si napíšete své dlouhodobé kariérní ambice a zvážíte, kde byste chtěli být za dva, pět nebo deset let. Poté si určete až tři konkrétní a dosažitelné krátkodobé cíle, které vám pomohou těchto dlouhodobých aspirací dosáhnout, a stanovte si časový rámec pro jejich dosažení.

Jaké kroky musím podniknout, abych dosáhl svých cílů?

Zvažte své celkové kariérní cíle a přemýšlejte o krocích, které musíte podniknout, abyste jich dosáhli. Může se jednat o získání dalšího vzdělání, snahu o povýšení nebo novou pracovní pozici nebo o prozkoumání nových kariérních cest. Pro každý z krátkodobých cílů si stanovte první krok, který můžete učinit dnes nebo zítra. Například si můžete naplánovat schůzku s nadřízeným a probrat s ním převzetí nových povinností nebo požádat o radu kolegu, který má odborné znalosti v určité technologii nebo oboru.

Kdy mám zhodnotit svůj pokrok?

Je důležité předem si stanovit datum, kdy budete hodnotit svůj pokrok při dosahování cílů. Můžete se rozhodnout, zda to budete dělat průběžně, od jednoho přezkoumání k druhému, nebo v pravidelných intervalech, například každé tři, šest nebo dvanáct měsíců. Nezapomeňte si datum poznamenat do kalendáře a přezkoumání dodržet. Tím začíná cyklus dalšího profesního vzdělávání.

Důležité tipy pro učení

Využívejte různé způsoby učení!

Protože se styly učení u jednotlivých lidí liší, je důležité používat různé techniky, které vám nejlépe vyhovují. Kombinace více způsobů učení může zlepšit váš zážitek z učení. Existují čtyři základní styly učení, které je třeba vzít v úvahu:

- **Vizuální:** Vstřebávejte informace pomocí vizuálních pomůcek, jako jsou grafy, schémata, tabulky a vysvětlující videa.
- **Sluchové:** Sluchové: Uchopte znalosti poslechem informací nebo jejich hlasitým přednesem.
- **Čtení/psaní:** Čtení a psaní: Učte se pomocí písemných materiálů, jako jsou texty, zprávy, letáky atd., a pište shrnutí nebo učební karty.
- **Kinestetické:** Učte se aktivním používáním teoretických znalostí při praktických pokusech. Neomezujte se pouze na jeden způsob učení.

Zkuste experimentovat s kombinací těchto stylů a zjistěte, co vám nejlépe vyhovuje! Svůj primární styl učení můžete určit pomocí testu [dotazníku VARK²](#).

Rozdělte si učební materiály na zvládnutelné části!

Abyste se vyhnuli zahlcení, je důležité rozdělit si učební materiály na zvládnutelné části. Nesnažte se vstřebat vše o tématu najednou. Místo toho se soustředte na jednu informaci a teprve poté přejděte k další. Tento přístup platí pro různé typy učebních materiálů, jako jsou e-learningové kurzy, učebnice dějepisu nebo lekce hry na klavír. Po zvládnutí jednotlivých informací je můžete začít propojovat, abyste si vytvořili ucelený přehled o tématu.

Například při čtení lekce vzdělávacího programu můžete začít rychlým prolistováním kapitoly nebo projitím nadpisů, abyste získali přehled o obsahu. Poté si pozorně přečtete jednotlivé odstavce a identifikujte hlavní pojmy.

Dělejte si poznámky zatímco se učíte!

Pro lepší pochopení a zapamatování učební látky může být užitečné dělat si při učení poznámky. Ať už navštěvujete přednášku nebo čtete knihu, zapisování klíčových bodů a pojmů vám může pomoci lépe pochopit a zapamatovat si informace. Bylo zjištěno, že psaní ručně psaných poznámek je účinnější než psaní na počítači, protože vás podněcuje k tomu, abyste se soustředili na nejdůležitější body a nesnažili se zachytit všechno.

² Odkaz: <http://vark-learn.com/the-vark-questionnaire/?p=questionnaire>

Shrňte informace, které jste se právě naučili!

Shrnutí je účinnou metodou, jak zhodnotit, zda jste danému tématu porozuměli, a zlepšit jeho pochopení. Jakmile se dozvíte něco nového, ať už na přednášce nebo při čtení, věnujte chvíli tomu, abyste si zapsali krátký odstavec nebo několik bodů shrnujících hlavní body. Můžete také ústně shrnout informace a získat zpětnou vazbu od učitele, aby zhodnotil vaše pochopení konceptu.

Učte se krátce a často!

Místo toho, abyste studiu jednoho předmětu věnovali několik hodin denně, zkuste si ho rozdělit do několika sezení po 30-60 minutách rozložených do několika dnů nebo týdnů. Tento přístup vám může pomoci vyhnout se vyhoření a zlepšit zapamatování látky. Rozložení studijních sezení vám navíc může pomoci překonat prokrastinaci. Tím, že každý den věnujete určitému úkolu nebo předmětu malý časový úsek, se tento úkol stává méně náročným a lépe zvládnutelným, čímž se snižuje pravděpodobnost jeho odkládání.

Diskutujte o tom, co se učíte, s ostatními lidmi!

Zapojení do diskuze o tom, co se učíte, může přinést nové poznatky a usnadnit navázání souvislostí, které při izolovaném studiu nemusí být okamžitě zřejmé. Kromě dotazování se učitele nebo spolužáků může být přínosné i sdílení vlastního pohledu a chápání probírané látky. Výuka ostatních je účinným způsobem, jak posílit své porozumění danému tématu a odhalit oblasti, ve kterých se možná potřebujete zlepšit. Zvažte jako prostředek k dosažení tohoto cíle vysvětlení něčeho, co jste se naučili, kamarádovi, příbuznému nebo spolužákovi.

Zhodnoťte, co víte a co nevíte!

Uvědomění si vlastního procesu myšlení, tzv. metakognice, je klíčovým aspektem učení. Je důležité přemýšlet o předmětu nebo dovednosti, kterou se snažíte naučit, a klást si otázky typu: "Co o tomto tématu vím? Které aspekty tohoto tématu potřebuji zdokonalit nebo jim lépe porozumět?". Jakmile určíte oblasti, ve kterých se potřebujete zlepšit, můžete se na ně zaměřit. Efektivním způsobem, jak zhodnotit své znalosti, je sebekvíz. Pokud používáte učebnici nebo navštěvujete online kurz, který nabízí sebehodnotící kvízy nebo kontrolu znalostí, využijte je. Dalším přístupem je napsat si stručný výklad k danému tématu, který vám pomůže zhodnotit vaše porozumění.

Jak používat kritické myšlení

Ptejte se na to, co se učíte!

Abyste se mohli plně zapojit do učení, je důležité, abyste si informace nejen zapamatovali. Během učení se na chvíli zastavte a pokládejte si otázky. Zkoumáním těchto otázek a hledáním odpovědí na ně na vlastní pěst můžete prohloubit své porozumění látce. Pokud například čtete o nějaké historické události, můžete si klást otázky typu: "Proč se to stalo? Jaké jsou zdroje našich znalostí o této události? Jak by se dnes věci změnily, kdyby k této události nikdy nedošlo?".

Hledejte souvislosti mezi pojmy!

Důležité je také hledat souvislosti mezi pojmy. Místo toho, abyste se na informace dívali jako na soubor nesouvisejících částí, snažte se najít způsoby, jakými myšlenky a informace souvisejí navzájem a s vašimi vlastními znalostmi a zkušenostmi. To vám pomůže dát si naučené informace do souvislostí.

Prozkoumejte stránky zdroje informací kriticky!

Při učení je důležité být kritický k informacím, se kterými se setkáváte. Místo slepého přejímání všeho věnujte čas tomu, abyste zvážili zdroj informací, jejich spolehlivost a to, zda jsou aktuální nebo zastaralé. Zde je několik otázek, které vám pomohou informace prozkoumat:

- "Jaké důkazy podporují autorovy hlavní argumenty?"
- "Jsou tyto informace aktuální?"
- "Jaké jsou zdroje těchto informací?"
- "Jakou kvalifikaci má osoba, která tyto informace předkládá? Jsou nějak zaujatí nebo zaujatí?"
- "Existují alternativní výklady této otázky, které by mohly být také platné?"

Snažte se identifikovat klíčové pojmy ve studovaném materiálu!

Při studiu je užitečné identifikovat základní myšlenky a pojmy v rámci materiálu. Ať už se jedná o jednu lekci nebo celý kurz, určení hlavních témat vám může pomoci uspořádat si myšlenky a soustředit úsilí při učení a opakování.

Jak se při učení soustředit

- Rozdělte si dobu učení do 25minutových sezení s pětiminutovými přestávkami mezi nimi pomocí techniky Pomodoro, která vám pomůže udržet soustředění a zlepšit učení. Můžete také použít aplikaci Pomodoro Time.
- Každou noc si dopřejte 7-9 hodin kvalitního spánku, který je důležitý pro soustředění a udržení informací. Chcete-li zlepšit kvalitu spánku, choďte spát dříve a zvažte vytvoření relaxačního režimu před spaním.
- Jezte výživné a energeticky hodnotné potraviny, které vám pomohou udržet si koncentraci a lépe vstřebávat informace. Začněte den zdravou snídaní a při studiu svačte potraviny, které jsou vhodné pro mozek, jako je ovoce a ořechy. Kromě toho je důležité zůstat hydratovaný, protože mozek je tvořen převážně vodou.
- Najděte si pohodlné a klidné studijní prostředí, protože studium v hlučných, nepohodlných nebo špatně osvětlených prostorách může ztížit soustředění a vstřebávání informací. Experimentujte s různými studijními prostředími, abyste zjistili, co vám nejlépe vyhovuje.
- Odložte si při studiu telefon a další rušivé prvky, abyste se nenechali rozptylovat sociálními sítěmi, hrami nebo e-maily. Zkuste telefon vypnout nebo jej odložit do zásuvky či tašky, abyste minimalizovali rozptylování.

Erasmus+
Další profesní vzdělávání pedagogů odborných škol v digi-
tální výuce

2020-1-CZ01-KA226-VET-094350

<https://www.covet-project.eu/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union